

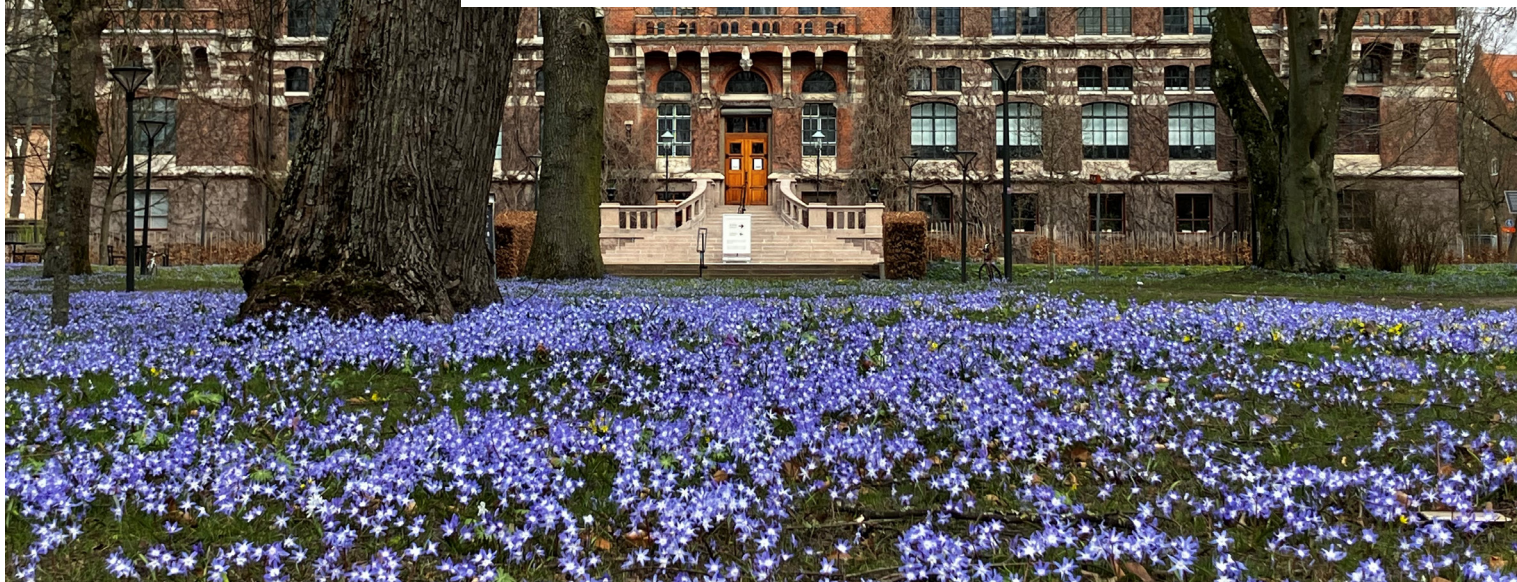

LUNDS
UNIVERSITET

Tillgängligt, värdeskapande och hållbart

STRATEGISK PLAN FÖR PERIODEN 2025–2027

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET VID LUNDS UNIVERSITET

Universitetsbiblioteket vid Lunds universitet utgör en mycket värdefull infrastruktur för forskare och studenter. Som lärosätesbibliotek vid landets största universitet tar biblioteket tillsammans med universitetets övriga nätverksbibliotek stort ansvar för nationell informationsförsörjning. Under bibliotekets mer än 350-åriga historia har omfattande samlingar byggts upp och pliktansvaret har bidragit till både bredd och djup, vilket ger Universitetsbiblioteket en särställning såväl nationellt som internationellt. Universitetsbibliotekets engagemang för publiceringsstöd för fritt tillgänggörande och IT-utveckling av innovativa systemlösningar visar på nytänkande som når långt utanför landets gränser.

När vi nu tillsammans tittar framåt vill vi ta fasta på tre fundamentala begrepp som ska vara ledande för verksamheten i sin helhet.

Tillgängligt – bibliotekets huvuduppgift är att göra information tillgänglig för användare var de än befinner sig. Vår demokrati vilar på god tillgång till information och tillsammans står vi upp för fri tillgång och öppenhet. Informationens förändrade konsumtionsmönster ställer krav på nya och innovativa förmedlingslösningar.

Värdeskapande – värdet av våra tjänster uppkommer i relation till våra användare vilket kräver en lyhördhet för vår samtid och en beredskap för vår framtid. Universitetsbibliotekets historiska samlingar inspirerar och bidrar till forskning som hjälper oss att finna svar på såväl samtidens som framtidens stora frågor. Samverkan med kärnverksamheten, andra bibliotek, externa aktörer och samhället i stort är en förutsättning och möjliggör en god utdelning på vårt arbete.

Hållbart – i dagens instabila världsläge måste vi gemensamt ta ansvar för att skapa ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart samhälle. Bibliotekets bevarandearbete skapar förutsättningar för en hållbar samling, tillgänglig även för framtida användare, och vår gemensamma arbetsmiljö stödjer ett hållbart arbetsliv.

Tillgängligt

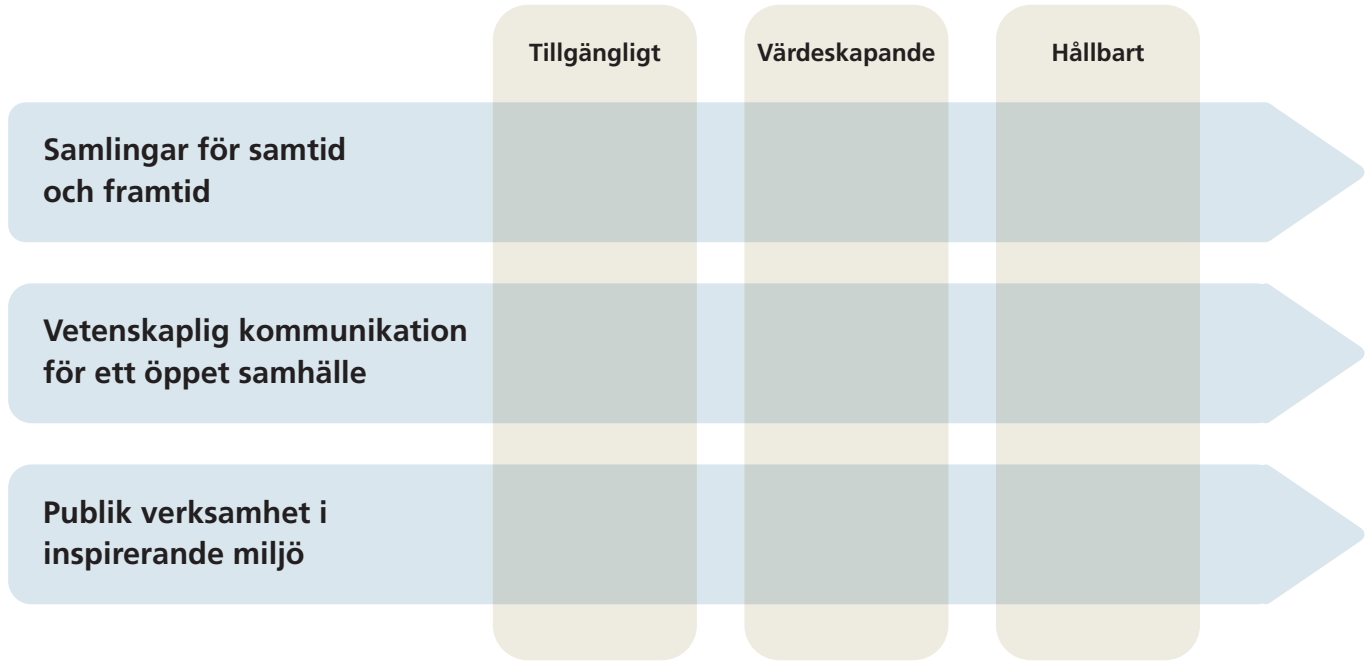
Värdeskapande

Hållbart

**Samlingar för samtid
och framtid**

**Vetenskaplig kommunikation
för ett öppet samhälle**

**Publik verksamhet i
inspirerande miljö**

Bibliotekets uppdrag

SAMLINGAR FÖR SAMTID OCH FRAMTID

Flera hundra år av samlingsbyggande på Universitetsbiblioteket har skapat samlingar med stor spännvidd, där såväl det förväntade och allmänt kända som det oväntade och unika går att hitta. Samlingarna utgör en betydande resurs för forskning och utbildning, men är också en viktig del av vårt kulturarv samt en demokratisk tillgång.

Med start i slutet av 1600-talet och fastslaget i förordning 2008:1420 om pliktexemplar av dokument ansvarar Universitetsbiblioteket för det nationella reservexemplaret av allt svenskt tryck. Samlingarna av pliktmaterial inrymmer även vardagstryck med exempelvis reklamblad, vykort, filmaffischer och olika företagstryck. Vid biblioteket finns även ett flertal specialsamlingar. Genom egen insamling och donationer har biblioteket idag omfattande bestånd av handskrifter, sällsynta böcker, personarkiv, bilder och kartor.

Universitetsbiblioteket tillgängliggör ett rikt utbud av elektronisk media och arbetar för att kunna samla in och bevara digitalt födda arkiv.

Våra samlingar erbjuder stora möjligheter att upptäcka och skapa ny kunskap. För detta krävs att materialet katalogiseras och förtecknas. Digitalisering bidrar till ökad tillgänglighet och utgör samtidigt en viktig bevarandeinsats. För att säkerställa att det unika kulturarvet förblir tillgängligt även för kommande generationer har vi stort fokus på att hantera och förvara materialet på ett säkert och hållbart sätt, både vad gäller magasinering och tillgängliggörande. Därtill organiserar och förvaltar vi depåutrymme för tryckt material för biblioteken vid Lunds universitet.

VETENSKAPLIG KOMMUNIKATION FÖR ETT ÖPPET SAMHÄLLE

I såväl plattformen för strategiarbete 2025–2027 som i forskningsstrategin 2023–2026 betonar Lunds universitet vikten av att lärosätet arbetar aktivt och brett med öppen vetenskap. Öppen vetenskap syftar till att göra forskningen öppet tillgänglig, åtkomlig och återanvändbar för alla. Genom öppenhet och transparens i alla delar i forskningsprocessen stärks den vetenskapliga kvaliteten och förtroendet för forskningen.

Lunds universitet ska enligt principen så öppet som möjligt och så begränsat som nödvändigt hjälpa forskare att göra publikationer, forskningsdata och källkod öppet tillgängliga. Biblioteket ska stödja universitetet med expertis i frågor som rör öppen tillgång, bibliometri och forskningsdata. I linje med uppdraget och de nya globala öppenhetsprinciperna ska Universitetsbiblioteket ansvara för att universitetsledning, forskare, bibliotek och fakulteter får de bästa förutsättningarna

för att på ett effektivt, säkert och hållbart sätt kunna svara mot dessa nya principer inom den vetenskapliga kommunikationen.

PUBLIK VERKSAMHET I INSPIRERANDE MILJÖ

Universitetsbiblioteket är en välkänd byggnad i Lund som representerar kunskap, kultur och demokratiska värden. I nyrenoverade publika lokaler med central placering längs kunskapsstråket utgör Universitetsbiblioteket en historisk utbildnings- och forskningsmiljö på den plats där Allhelgonaklostret tidigare låg, också det en symbol för vetenskap och lärande.

Biblioteksrummet utgör en multidisciplinär mötesplats och vår publika verksamhet vänder sig såväl till studenter och forskare som allmänhet. Bredden i bibliotekets kulturhistoriska samlingar synliggörs genom utställningar, föreläsningar och visningar. Den publika samlingen inspirerar till läsning, forskning och ger kunskap om ansvaret för vårt gemensamma kulturarv. Vi möter våra användare både i den fysiska miljön och genom digitala informationstjänster.

Funktionella och attraktiva studie- och forskningsmiljöer bidrar till arbetsro, tillgänglighet och social samvaro. Studiemiljön utvecklas med respekt för byggnadens historia och karaktär, både i gestaltning och utförande, för att ge ett långsiktigt värde.

Bibliotekets entré efter renoveringen 2024–2025.
Foto: Johan Persson

Nya studieplatser efter renoveringen 2024–2025.
Foto: Marita Fagerlind

Verksamhetens utveckling 2025–2027

SAMLINGAR FÖR SAMTID OCH FRAMTID

I fokus 2025–2027:

- Öka tillgängligheten till UB:s samlingar med hjälp av ny teknik
- Förstärka samlingssäkerheten
- Planera långsiktigt för hållbara magasin

Universitetsbibliotekets omfattande fysiska och digitala samlingar ska göras tillgängliga på nya innovativa sätt. Nationella samarbeten mellan lärosätesbiblioteken driver på utvecklingen av gemensam infrastruktur och digitala lösningar. Med stöd i artificiell intelligens ökas kapaciteten att göra stora mängder text- och bildbaserat material sökbart. Detta i sin tur skapar förutsättningar för nya arbetssätt inom forskning och utbildning. Det fortsatta arbetet med att tillgängliggöra samlingarna kan med fördel planeras och utföras i dialog med forskargrupper och i gemensamma finansieringsansökningar.

Klimatförändringar och ökad polarisering i samhället innebär att samlingssäkerheten vid kultur- arvsinstitutioner världen över behöver förstärkas. I likhet med samhället i stort måste Universitets-

I den publika samlingen finns referenslitteratur och temasamlingar.
Foto: Johan Persson

biblioteket skala upp beredskapen för samlingarnas bevarande i händelse av kris eller katastrof. Uppdraget att samtidigt bevara och tillhandahålla de fysiska samlingarna innebär en utmaning som måste balanseras i all hantering.

Planering av klimatanpassade och säkra magasin är en viktig insats för samlingarnas långsiktiga bevarande. Olika samlingar har olika bevarandebehov beroende på material och det värde de tillskrivs. Värdet formuleras i termer av forskningsvärde, ekonomiskt eller kulturellt värde och belyses i ett lokalt och nationellt perspektiv.

VETENSKAPLIG KOMMUNIKATION FÖR ETT ÖPPET SAMHÄLLE

I fokus 2025–2027:

- Stödja universitetets satsning på öppen vetenskap
- Tillhandahålla bibliometriska underlag till stöd för universitetets strategiska arbete
- Medverka i utveckling av universitetets forskningsinfrastrukturer

Universitetet accentuerar i gällande strategisk plattform behovet av att använda vår samlade förmåga för att Lunds universitet ska fortsätta vara relevant, eftertraktat och efterfrågat och ett universitet i världsklass. Detta ställer krav på global tillgänglighet till universitetets forskning och en skarp analysförmåga av universitetets kapacitet och position. Universitetet poängterar vidare

att vi behöver följa och påverka, inte minst på EU-nivå, arbetet med öppen vetenskap som kan komma att förändra forskningens villkor för kommande forskargenerationer. Dessutom pågår stor internationell aktivitet rörande hantering och användning av forskningsdata och meritering och öppna resurser för bibliometriska analyser. Detta leder till en stark och ökande efterfrågan från användare och universitetsledning av tjänster inom vetenskaplig kommunikation.

Som forskningsbibliotek är Universitetsbiblioteket en viktig del av universitetets forskningsinfrastrukturer. Användarnas ökande behov av tillgång till kvalitetssäkrad data ställer krav på nya systemlösningar och stödtjänster, vilket påverkar bibliotekets forskningsdata- och digitiseringsverksamhet.

PUBLIK VERKSAMHET I INSPIRERANDE MILJÖ

I fokus 2025–2027:

- Erbjuda en multidisciplinär mötesplats för utbildning och forskning
- Utveckla biblioteket till en arena för det demokratiska samtalet
- Vidareutveckla attraktiva och inspirerande studiemiljöer i en historisk utbildnings- och forskningsmiljö

Publik tillgång till Universitetsbibliotekets samlingar utgör en unik resurs för Lunds universitet. Tillsammans med övriga samlingar, museer och arkiv spelar biblioteket en aktiv roll i universitetets kultursamverkan och bidrar till ett ökat värde och attraktionskraft för Lunds universitet.

Universitetsbibliotekets samlingar är en inspirerande fond mot vilken lärande och upplevelser kan formas. Genom att synliggöra och tillgängliggöra bibliotekets rika material i fysiska och digitala utställningar skapar vi nya möjligheter att knyta utbildning och forskning tätare till samlingarna. Genom föreläsningar och andra arrangemang fördjupar vi kunskapen och inspirerar till multivetenskapliga samarbeten. Med ett nytänkande kring samlingsexponering i de publika lokalerna bidrar Universitetsbiblioteket till en stimulerande miljö som väcker nyfikenhet och skapar mervärde för våra besökare.

I en värld i ständig förändring där värden, som nyligen var självklara, ifrågasätts vill Universitetsbiblioteket erbjuda en plats för samtal, diskussion och debatt tillsammans med övriga aktörer inom och utom universitetet.

Lunds universitet är ett campusuniversitet. Biblioteken fyller en viktig roll som studenters dagliga arbetsplats och behoven av funktionella studiemiljöer för både enskilt arbete och i grupp framhålls kontinuerligt. Universitetsbiblioteket kommer därför att modernisera ytterligare delar av huset på Helgonbacken i syfte att förstärka tillgången till ändamålsenliga lokaler för studier och forskning. Hållbara val av material, inredning och teknik är en självklar ambition i bibliotekets alla ombyggnadsprojekt.

En ny miljö för samtal och diskussion har skapats i biblioteket.
Foto: Marita Fagerlind

LUNDS
UNIVERSITET

LUNDS UNIVERSITET
Universitetsbiblioteket
046-222 91 90
info@ub.lu.se
www.ub.lu.se